

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Agivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemesker

Nr. 324

Fredag den 28 November 1919

8de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemesker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Folkeviser.

Var jeg en Lærke graa
med to smaa Vinger paa
fandt jeg dig vel.
Nu maa jeg blive her,
langt fra min Hjertenskær,
længes ihjel.

Men i det fjerne Land
finde min Drøm dig kan
stedse hver Nat,
straks dog ved Morgengry
er jeg forladt paa ny,
ene, forladt.

Mangen en lønlig Stund
kysser min Sjæl din Mund,
kysser dig blidt.
Hele min Kærlighed,
alt, jeg af Elskov ved,
alt er kun dit.

Thor Lange.

Et nyt Forlag og to nye Bøger.

—o—

Den Forlagsforretning, „Det Fri
Forlag“, der for nogen Tid siden
startedes i København med det For-
maal at udgive Skønlitteratur — saa-
vel original som oversat —, maa
have sikret sig Ledere med usæd-
vanlig Energi og næsten amerikansk
Hurtighed, idet der allerede forelig-
ger to Bøger fra Forlaget.]

Og ikke nok dermed — endvidere
er der bebudet Udgivelsen af to
Værker foruden. Dette maa siges,
at være en Record om ellers Med-
delelsen holder stik.

De allerede udsendte Ting er en
Digtsamling — „Tungvind“ — af Hr.
Juul Brask, der med denne Bog
debuterer for Publikum og viser sig
at være en højst personlig Digter,
og meget original i denne vor „livs-
bekræftende“ litterære Tid, — samt
en Prosabog af Præsten B. Thor-
lacius-Ussing „Livet kalder“.

Som i de af Thorlacius-Ussing
tidligere udsendte Bøger: „Ragna
Sparre“ og „Klithuse Realskole“ vi-
ser Forfatteren sig som en flink
Skildrer med en ikke helt alminde-
lig Iagttagelsesevne der berettiger
Bogen Fremkomst.

Men mest drejer Interessen sig
dog om Digtsamlingen af Adjunkt
Brask.

„Tungvind“ giver mere end dette
Ord siger; en mægtig Ensomheds-
følelse og Lede griber Læseren, der

næsten svimmel stirrer i denne sorte
Afgrund af Alsky og Væmmelse.
Man mindes uvilkaarligt Baudelaires
„Fleurs du mal“ naar man citerer
et Digt som „Ligsvamp“:

Paa øde og ensomme Steder
Ligsvampen udbreder sin Duft:
Hvor Stien blandt Graner du træder,
den svanger den soltunge Luft.

Du standser og venter at finde
Kadaverets Smuldren i Muld,
men øjner i Græsset derinde
det graahvide, stinkende Kuld.

Hvem ganger vel did at sove:
Kun den, som har Døden i Bryst:
Hans Aande sig blander i Skove
med Svampens forraadtende Lyst.

Staar der ikke en Stank af Lig-
svampens raadnende Aande ud fra
disse faa Strofer, mesterligt som Or-
denes Virkninger er behandlet? —!

Det der saaledes særlig giver sig
Udtryk i „Ligsvampen“ er Ledeføl-
elsen, som Digteren tilsyneladende
er fuldt fortølig mig.

I Slutningsdigtet „Drøm“ er det
Ensomhedsfølelsen, — denne Følelse
af Afsondrethed der undertiden kan
gribe os alle, — der har sat sit stor-
slaaede Præg paa Vers. Man føler
sig virkelig hensat til det yderste
Hav og den yderste Dag — og mæg-
tige Associationer fra de Dage, da
man læste Flammarians „Verdens
Undergang“ indfinder sig og bevæ-
ger Fantasien. Eller man mindes
uvilkaarligt bœcklinske Malerier, saa
kraftige virker de skildrede Motiver.

For dem, der ved Læsning som
ved det meste andet søger Tant og
Gøgl er Bracks Bog uforstaaelig,
men for Mennesker, der endnu har
en Smule Sans for Tænkning og
Fantasi vil den blive af de Bøger
man ikke læser én, men mange
Gange.

H. Christiansen.

Post festum.

„Ak, du mit Livs, mine Løfters Søn,
hengiv ej din Kraft til Kvinder!
Lad kun Lasten med Lyst
sprede ud sine Garn;
den er bleg bag de sminkede Kinder!

For Konger, Semriel, er ej Vin,
ej Lyst til rusende Drikke!
Giv den Syge at drikke,
den Sorgfulde Vin
men den Stærke behøver det ikke“!

Saa talte Semriels Mor til ham;
vor egen har sagt det samme.
Men hvad hjælper de Ord
af en klog, gammel Mor?
Hendes Søn gør dem altid
til Skammel!

Den røde Rose, den røde Vin,
dine rødt sminkede Læber! —
Ak, forstaar du Forbandelsen,
der som Smuds
til din dansende Fodsaal klæber.

En Mors Forbandelse følger dig,
paa hendes Søns er du sikker,
naar hans Rus er forbi,
og den bliver ham besk,
den besnærende Vin, han nu drikker.

Dog — du har vel i din egen nok!
Du selv har saa tidt forbandet

dine dansende Fjed
paa den gyngende Grund,
og din Vin er med Taarer blandet.

Men er du bedrøvet i din Sjæl,
nu vel, saa maa du jo drikke.
For de Syge og Sorgfulde,
de skal ha' Vin,
kun den Stærke behøver det ikke!
Holger Rørdam.

Kvindekravet:

Lige Løn for lige Arbejde.

—x—

Om dette interessante Emne skrives
i „Vore Damer“:

Vi oplever saa meget mærkeligt
i vor Tid, og det ser ud til, at vi
skal opleve i alt Fald en mærkelig
Ting endnu, nemlig Gennemførelsen,
ved Lov, af det gamle Kvindekrav
Lige Løn for lige Arbejde,
et Krav, der, da det blev rejst, blev
anset for samfundsødelæggende og
fuldkommen urimeligt og uigennem-
førligt. For kan ikke en Kvinde al-
tid leve billigere end en Mand?
spurgte Mændene, og vilde det ikke
være Vanvid at betale hende samme
Løn som en Mand, der skal — eller
skal kunne — forsørge en Familie?

Den store Lønningskommission,
som har siddet i lang Tid for nøje
at undersøge Forholdene, har for
kort Tid siden afgivet sin Betænk-
ning, tiltraadt af Kommissionens Flertal,
og denne Betænkning giver Kvindekravene Medhold.
Det hedder deri bl. a.:

at der ikke i de Oplysninger,
som man har indhentet fra Statsin-
stitutionerne og fra Folkeskolen, er
fremkommet noget, som kan
begrunde Forskel i Lønnen
for Mand og Kvinde i de Stil-
linger, hvor Mand og Kvinde udfører
ensartet Arbejde,

at Administrationerne selv maa
sørge for at stille samme Krav til
Kvinder som til Mænd, hvad Hel-
bred angaar,

at der ikke haves Materiale til
at bedømme, om Kvinder gaar tid-
ligere af fra Tjenesten end Mænd,
at den ugifte Mand ikke kan løn-
nes højere end den ugifte Kvinde,
hvis man vil lønne efter Forsørger-
principet,

at Staten selv ikke vil staa sig
ved at give sine kvindelige Tjene-
stemænd ringere Levevilkaar end
de mandlige, og

at de Bedømmelser osv. af Kvin-
derne, som man har foretaget nu,
ikke har kunnet yde Kvinderne Ret-
færdighed, netop fordi disse ikke
har konkurreret under lige Vilkaar.

Vi har i Anledning af Lønnings-
kommissionens Betænkning henvendt
os til cand. polyt., Fabriksinspek-
tør Fru Julie Arenholt og bedt
om nogle Udtalelser om Tanken
„Lige Løn for lige Arbejde“.

„Ja“, siger Fru Arenholt, „Lige
Løn for lige Arbejde er nu
saadan en Art Kampord, en Formel,
som man maa se lidt nærmere paa.
Hvad er for det første lige Løn?
Naar Stat eller Kommune lønner to

Funktionærer ens, naar de har sam-
me Anciennitet og samme Arbejde,
men den ene er fremragende dygtig
og den anden middelmadig, er det
saa lige Løn for lige Arbejde? Jeg
synes det ikke. Jeg vilde hellere
sige: Stat og Kommune lønner det
og det Arbejde i den og den Alders-
klasse med en bestemt Gennem-
snitsløn, og den faar man, selv
om Værdien af Arbejdet ikke er lige.
Det, den dygtige har forud for de
andre, er Avancementsmulighederne.

Og for det andet, hvad er lige
Arbejde? Kun i meget faa Stil-
linger — ved Telegraf, Postvæsen
og i Skoler — kan man tale om
lige Arbejde. Saa snart man kommer
over i private Institutioner, er Arbej-
det i Reglen delt i Kvindearbejde
og Mandarbejde — det første ringe-
re betalt og forbundet med min-
dre Ansvar, det andet bedre lønnet
og med bedre Avancementsmulighe-
der; men lige uundværlige for Virk-
somhedens Trivsel. Saa bliver det
atter en Skønssag, hvilke Slags Ar-
bejde man vil ligestille i Værdi.

Jeg vilde hellere formulere Kvin-
dernes Krav nu med lidt andre Ord:
Samme Arbejdsvilkaar (Adgang til
Arbejde, Løn, Avancement) for Mænd
og Kvinder“.

„Naar Stat og Kommune gaar i
Spidsen og anerkender, at en Kvinde
skal have samme Løn for sit Arbejde
som en Mand, vil disse Ideer saa
ikke ogsaa blive accepterede — mere
eller mindre frivilligt — af de private
Institutioner og Arbejdsgivere?“

„Utvivlsomt.“

„Men vil Følgen da ikke blive,
at det vil gaa ud over en Del Kvin-
der?“

„Jo, heldigvis havde jeg nær
sagt!“ svarer Fru Arenholt. „Naar
en Arbejdsgiver har Valget mellem
en Mand og en Kvinde til at udføre
et Arbejde, og han skal betale sam-
me Løn, saa vil han formodentlig
foretrække Manden, med mindre det
paagældende Arbejde specielt egner
sig for en Kvinde og udføres be-
dre af hende.“

Kvindernes Virksomhed ude paa
Arbejdsmarkedet er endnu for ny til,
at man med Sikkerhed kan vide,
hvilket Arbejde hun egner sig bedst
til og udfører bedre end Manden.

Som Forholdene er nu, anvendes

en Mængde Kvinder i forskellige

Virksomheder, blot fordi deres Ar-

bejdskraft er billig.

Og skulde Forholdene med Tiden

drive dem ud fra disse Arbejdsfel-

ter, hvor de kun optræder som bil-

lig Arbejdskraft, saa siger jeg: saa

meget des bedre! Forholdene i Sam-

fundet er for Tiden saaledes, at Kvin-

den drages og hales bort fra sit

Hjem og ud paa Arbejdsmarkedet;

hvis lige Løn-Principet engang kon-

kurrerer hende ud paa nogle Felter,

saa vil der blive flere Kvinder end

nu, der kan faa Lov at blive i de-

res Hjem og være Hustruer og

Mødre — jeg tænker særlig her paa

de gifte Kvinder af Arbejderklassen.“

„For at komme tilbage til lige

Løn-Tanken: 99 af 100 Mænd hæv-

der, at det er en himmelraabende
Uret, et Toppunkt af Egoisme, naar
en ugift Kvinde vil have lige saa
meget for sit Arbejde som en ugift
Mand, der dog skal se hen til den
Mulighed at blive Familieforsørger.
Hvis en saadan Mand gifter sig,
kan man ikke sige, at Kravet: lige
Arbejde, lige Levefod er op-
fyldt.“

Fru Arenholt smiler — et stille
fornøjet Smil, der uden Ord siger:
Ak, disse gamle Historier, som man
har hørt saa tit, og som stadig
bliver ved at spøge!

Men højt siger Fru Arenholt: „Se
nu kommer vi ind paa et helt an-
det Synspunkt. Skal der lønnes ef-
ter Forsørgerpligter? Skal Stat eller
Kommune betale en Mand mere,
fordi han har Kone og syv Børn
eller en gammel Mor at forsørge?
Faar hans Arbejde, hvorfor han løn-
nes, større Værdi, fordi der privat
stilles store pekuniære Krav til ham?
Tænk Tanken igennem — hvor vilde
man ende, hvis man skulde lønne
efter Forsørgerpligter? En af Føl-
gerne vilde straks blive, at alle
ugifte og uden „Paahæng“ vilde
blive foretrukne i enhver Stilling,
— en yderst uheldig Følge for Sam-
fundet. Nej, dér maa man gaa en
anden Vej. Man maa lægge Skatte-
byrder paa de ugifte og give Fami-
lieforsørgerne Skattelempler, større
for hvert Barn, der er, og man maa
favorisere Forsørgerne paa forskel-
lige Omraader, hvor man kan. Tan-
ken om at udbetale et „Forsørger-
tillæg“ — et bestemt Gagetillæg for
hvert Barn der fødes i en Familie
— har jo ogsaa været meget drøf-
tet, men den støder paa stærk Mod-
stand fra mange Sider.“

„Men nu Helbredet,“ siger vi;
der raabes altid saa højt om stati-
stiske Opførelser over Kvindens
store Sygelighed og hyppigere Ar-
bejdsmæssige end Mænds; hvor-
dan skal det gaa med det og den
lige Løn?“

„For det første har det vist sig,
at flere af de omtalte Statistiker er
gale“, siger Fru Arenholt, „f. Eks.
Lærerinder forsømmer ikke nær saa
meget, som det er paastaet. For
det andet har Kvinderne selv Skyld,
naar denne Bebrejdelse rettes mod
dem. Hvis en ung Pige paa et Kon-
tor gaar ind til Chefen og siger,
hun har en skrækkelig Hovedpine,
og om hun maa gaa hjem, saa bli-
ver hun forskrækket, faar ondt af
hende og sender hende straks hjem.
Det er jo smukt nok i sig selv,
men der er desværre mange Kvin-
der, der er pjankede med deres Syg-
gemeldinger. En Mand vilde blive
siddende med samt sin Hovedpine.
Paa den anden Side kan der paa
et Kontor — eller ved et andet Ar-
bejde — sidde Mænd, der idelig
forsømmer, medens Kvinderne ved
samme Arbejde aldrig forsømmer
en Dag. Man kunde naturligvis prøve
at fradrage et bestemt Beløb fra
baade Kvinders og Mænds Løn for
hver Sygedag — men vilde det ikke
være meget ubarmhjertigt, hvis, et

Menneske en Tid er syg og derfor netop trænger til Penge, da at trække omhyggeligt og smaaligt fra i Gængen?

Nej", siger Fru Arenholt; "det er et næsten udtømmeligt Emne, dette om Løn og Arbejde. Og det er svært at finde en blot nogenlunde retfærdig Ordning her i Verden. Men hvis Lønningskommissionens Betænkning bliver Lov, saa er vi naaet et godt Skridt fremad i den rigtige Retning. „Og det gø r den," slutter Fruen med et tilfreds Smil.

M. Sp.

Ved min Mo'rs Grav.

O Mo'r, det er, som jeg her ved din Grav kan høre din kaldende Stemme, som ser bag hver Blomst jeg dit kærlige Blik, som følte jeg atter mig hjemme.

O Mo'r, det er, som jeg her ved din Grav igen bliver Drengen. ved Mindet — som føler jeg atter din nænsomme Haand at stryge mig Sorgen af Sindet.

O Mo'r, det er, som jeg her ved din Grav igen ejer sollyse Dage — men vender jeg atter mod Livet ud, da er der kun Mindet tilbage.

Aage Andersen.

Lidt om Kirkegaardens Inddeling og Beplantning.

At Dir. for Kbh. Begravelsesvæsen A. Berg.

Naar der skal udlægges Jord til en ny Kirkegaard, er det heldigt at have nogle Holdepunkter med Hensyn til den fornødne Størrelse af Arealet. Denne findes ved at at multiplicere Antallet af Stedets Dødsfald aarligt med Størrelsen af det Areal, der udkræves til een Grav, og med det Aaremaal, en Grav skal henligge urørt. Arealet maa dog være en Del større end det Tal, man herved kommer til, fordi Familiegravsteder som oftest bliver udlagt større end til een enkelt Begravelse, og Jorden i disse ligger mere eller mindre udnyttet hen ofte i lange Tidsrum. Til lige maa tages Hensyn til Befolkningstilvæksten og til muligt optrædende Epidemier med større Dødelighed. Endelig maa man ogsaa regne med, at der vil medgaa 25 a 50 pCt. af det samlede Areal til Hovedveje, Bygninger, Læbæller og anden Plantning, hvilket følgelig maa staa til Disposition udover det egentlige Begravelsesareal.

Med Hensyn til Veje og Beplantning er Forholdene paa mindre Kirkegaarde ofte meget primitive. Det er almindeligt, at hele Afdelinger udlægges til Gravsteder, uden at der samtidigt lægges Veje ind til dem, saaledes at man i mange Tilfælde maa passere ind over andres Gravsteder for at komme ind til dem, der ligger indvendig. Dette er selvfølgelig generende, naar der skal aflægges Besøg eller udføres et eller andet Arbejde paa et saadant Gravsted, og det er højest uheldigt, naar der skal begraves deri, idet man ikke kan udføre de Arbejder, der udkræves derved, uden at gøre Fortræd paa de tilstødende Gravsteder, og Ligtfølget ikke kan passere ind over og tage Plads paa disse andre Gravsteder, uden at de lider Skade derved. Et saadant Forhold er uforeneligt med den Fred, der bør være over et Gravsted, og med den Pietet, der skyldes de Afdøde.

Ethvert Familiegravsted bør derfor ligge ud imod en Vej, og denne bør være saa bred, at den kan pas-

seres af et Ligtog, uden at de, der bærer Kisten, behøver at træde ind paa andres Grave. Den mindste Bredde maa af Hensyn hertil være 1,75 m. Den bedste Ordning er den, at lægge de parallelle Veje af denne Bredde ind igennem Afdelingerne med en saadan Afstand fra hinanden, at der kan blive en dobbelt Række af Gravsteder imellem dem. Gravstedernes mindste Dybde fra Vejene ind efter maa være 2,5 m, den Længde, der udkræves til Nedsættelse af en Kiste; men det er anbefaleligt at gøre Dybden mindst 3 m og beregne den bageste halve Meter til Anbringelse af Gravmælet, saaledes at man ikke behøver at flytte dette ud, naar der senere skal begraves i Gravstedet. Det vil være heldigt at udlægge nogle Gravstedsrækker i den dobbelte Dybde af den ovenfor nævte til Anvendelse til større Gravsteder.

Foruden Afdelingerne med Familiegravsteder bør der, navnlig af økonomiske Hensyn, paa enhver Kirkegaard være en Afdeling med Liniegravsteder, d. v. s. til Begravelser af saadanne, hvor det kun ønskes eller kun er nødvendigt, at der udlægges saa megen Jord, som er nødvendig til een Begravelse. Saadanne Gravsteder kan være 2,5 m lange og 1,2 m brede, og kan lægges det ene ved Siden af det andet i denne Størrelse. Foruden den angivne Bredde maa der beregnes Plads til, at der kan blive staaende en Jordvæg paa ca. 1/4 m Bredde imellem Gravene. Desuden vil det ogsaa være heldigt at udlægge en Afdeling til Nedsættelse af Børnelig i saadanne Tilfælde, hvor der ikke ønskes eller ikke behøves udlagt et Familiegravsted dertil. Til Liget af et Barn under 12 Aar behøver Gravstedet kun at være halvt saa stort som til en Voksen.

Ogsaa Liniegravsteder bør lægges i Dobbelttrækker, saaledes at der bliver Adgang til ethvert Gravsted fra en Vej; men da Rækkerne her belægges fra en Ende af, og man følgelig kan passere over selve Arealet, naar Liget bæres til Graven, behøver Vejene her kun at være ganske smalle, 0,5 m eller saa.

Om nogen Steder, burde der i de Dødes Have anvendes Omhu og Omtanke paa Udsmykningen med Planter og Blomster; men de fleste Steder rundt om i Landet savner man øjensynligt i ikke ringe Grad Sansen herfor og navnlig den fornødne Kendskab og Smag. Ingen Steder blotter Mangelen paa Smag sig i en saadan Grad som ved den Maade, hvorpaa man mindes sine Døde paa Kirkegaardene.

Enhver vil gerne have den Plej Jord, hvor hans Kære hviler, formet og behandlet saa kønt, som han nu formaa, og saadan som han nu synes, det skal være; dette ser man ofte rørende og undertiden overordentlig tiltalende Eksempler paa; men allfor ofte bærer Beplantningen og navnlig Gravmælet Vidne om stor Mangel paa Smag og Skønheds-sans. Saadan er det alle Vegne, saa vel her til Lands som hvor man kommer i Udlandet, hvad enten det er paa Landsbykirkegaarde eller paa Hovedstædernes store Begravelsespladser. Dette Emne vil det dog føre for vidt at komme ind paa her; jeg skal kun omtale et Par Forhold vedrørende Beplantningen.

Paa Kirkegaarde bør man være meget varsom med at anvende Træer med stor og tæt Krone, som Hestekastanie, Poppel, Lind, Bøg, Elm og de større Ahornarter o. l., dels fordi de overskygger og skader anden Plantevækst i Nærheden, saaledes at intet kan trives paa de Gravsteder, som de hænger ud over, dels fordi Vejene under deres tætte Kroner er vanskelige at holde i god Stand. Til Allétræer og forøvrigt

ogsaa til anden Plantning paa Kirkegaarde — undtagen netop i Læbæller paa stærkt udsatte Steder — egner sig, foruden de pyramideformede Træer som Pyramidepopler og Naaletær, særligt Træer med let Krone som Birk, Røn, Tjørn, Lærk, amerikansk Eg, de mindre Ahornarter o. l. De her nævnte er kun lidt generende for anden Plantevækst, idet de har en let eller opadstræbende Krone, og de former sig alle paa en smuk og karakteristisk Maade.

Hvad angaar Beplantningen paa selve Gravstederne, da er man nu heldigvis mange Steder ved at komme bort fra de grimme podede Hængeask, Hængepil o. l. Naar man endelig vil have Træer med hængende Vækst, er f. Eks. Birk med let overhængende Grene, de forskellige Pilearter med naturligt hængende Vækst og andre lignende langt at foretrække for de podede Hænge træer, der navnlig med Alderen bliver rædselsfulde. Forøvrigt har man i det store Udvalg af dertil egnede Naaletær, af blomstrende Buske i mindre Former, Roser, Stauder og etaarige Blomsterplanter et saa rigt Materiale at vælge imellem, at det er let med lidt Kendskab og en Smule god Smag at frembringe et smukt og tiltalende Billede indenfor det enkelte Gravsteds Ramme.

Det er de mange smaa kønne og smagfulde Enkeltheder, der tilsammen giver Kirkegaarden sit Præg og gør den til et Sted, hvor Fred, Orden og Skønhed hersker. Et Sted, hvor man, selv om man ikke undgaar at faa Tanken henvendt paa Død og Forgængelighed, dog ikke bliver mindet derom paa nogen afskrækkende Maade, men hvor en rig og smagfuld Anvendelse af Planter og Blomster kaster et forsonende Skær derover, og hvor alt det Liv, der spirer og udfolder sig rundt omkring, uvilkkaarligt vækker haabefulde og trøstende Tanker.

Hun plejede at begynde.

En Mand, hvis Kone er død, er kommet til Spiritistmøde. Mediet henvender sig til ham og siger: — Deres Hustrus Aand er til Stede, De kan godt tale med hende! Der gaar nogle Minuter, men Manden siger ingen Ting. Saa spørger Mediet: — Hvorfor taler De ikke med hende, har De slet intet at sige til hende? — Jo, svarede Manden, men hvis det virkelig er min Kone, saa skal hun saamænd nok begynde.

Da Kirketyven saa Spøgelser.

I et Forhør i Odense fortalte den store Kirketyv Mads P. Nielsen i Følge „Nyb. S.-D.“ følgende lille haarrejsende Spøgelshistorie: — Det var over i Hee Kirke. Her var jeg kommen ind en mørk Regnvejrsnat. Vanddraaberne piskede mod Ruderne, og Stormen susede i Trætoppene. Jeg var helt uhyggelig til Mode og følte tydeligt, jeg var paa gale Veje. Pludselig lød der et øresønderrivende Hyl, der gik mig til Marv og Ben. Haarene rejste sig paa mit Hoved, og Sveden brød ud af alle Porer. Hvad var dog dette? Men næppe var jeg kommen lidt til mig selv, før Hylet kom igen. Ææ-hyll lød det, og jeg var paa Springet til at styrte hen mod Vinduet, da det for tredie Gang skingrede under Kirkens Hvælvinger. Men nu saa jeg, hvad det var. En kæmpestor Natugle baskede med Vingerne hen imod det Vindue, jeg nylig var kravlet ind ad, og forsvandt. — Det leittede nok svært paa Dem? spurgte Dommeren smilende. — Ja, det gjorde det, men det værste var tilbage. — Hvad var det? — Da Uglen var borte, følte jeg Trang til en Hjerteslyrking og gik op i Koret, hvor Degnen har en Baas at trække sig tilbage i, og hvor jeg antog, der fandtes noget Kirkevin. Det var ogsaa rigtigt nok, men da jeg bøjede mig ned for at tage Flasken frem, bliver jeg pludse-

lig nappet bag fra i Træjen! Jeg gav et Skrig af Forskrækkelse og var ved at styrte om, men jeg opdagede jo hurtigt, at det var Døren ind til Baasen, som var smækket i paa mig!

En nem Løsning af Dyrtidsspergsmaalel.

„Göteborg Handels- og Søfartstidning"s humoristiske Medarbejder „Purre“ har gjort en Opfindelse, hvorved man paa en lige saa simpel som genial Maade med et Slag faar Bugt med Dyrtiden. Hemmeligheden bestaar ganske simpelt deri, at man kalder en Krone for en Tiør.

Det vilde virke som et Trylleslag, mener Purre. Alle Priser vilde med et Slag være bragt ned paa et Niveau, som man, ikke en Gang før Krigen vilde have vovet at haabe paa. Hvad siger man om 65 Øre for en Snes Æg eller 80 Øre for et Kilo Bøf-kød? Resturanternes Menukort vilde vinde i Sympati, hvis de optog saadanne Priser som 30 Øre for en Kotelet og 75 Øre for en Kylling. Cigaren vilde smage den mindre bemidlede bedre, naar han fik den for 5 Øre. Men, indvender De maaske, vore Indkomster vilde jo reduceres i samme Grad, og Kravet om Lønforhøjelse vilde jo stadig være brændende. Det er ganske vist sandt, men det maa da blive ulige lettere for os at vinde Ørenlyd for vore Krav. Til en Lønforhøjelse paa 5000 Kr. vilde man maaske sige nej, men hvis det bare var 500 Kr., vilde det sikkert gaa meget lettere.

Pigernes Alfred.

Folketeatrets store Lystspilssukses, spilles paa Tirsdag paa Christensens Teatersal af Direktør Martin Jensens Selskab. Det er Selskabelig Forening der indbyder, og der bliver antagelig som sædvanlig fuldt Hus.

Lykken.

Alle ønsker at finde Lykken, men kun faa er de lykkelige. Paa Søndag kan man se, hvorledes Psilander (alias Peter Niemand) fandt Lykken i den berømte Film, der fremvises i Biografen. Gak hen og gør ligesaa.

Allinge Biograf.

Søndag den 30. ds. Kl. 7 og 8. Kvindens Deltagelse i Krigen. Meget interessant Billede.

LYKKEN.

Drama i 3 Akter af Nordisk Film Co. PERSONERNE: Peter Niemand, Smed Valdemar Psilander Hannie, hans Kone Ebba Thomsen Franz, deres Søn Jørgen Krause, Fabrikejer Hr. Erik Holberg Vandringsmanden Hr. Vilh. Birch

Sædvanlige Billetpreiser.

Al Jagt

samt Færdsel over min Ejendom er strengt forbudt.

Skovgaard i Olsker C. Hjort.

Til Hjemmebrygning har vi frisklavet Malt

saavel hel som knust — og frisk Humle og Gær.

Nordlandets Handelshus.

Nye Sendinger af Isl. Lammekød, amk. Oksekød, isl. Bankfisk.

Kun de bedste Sorter og til de billigste Priser.

Nordlandets Handelshus

4 Ugers Grise

er til Salg paa Risegaard i Rutsker.

Kød=Udsalg.

Fredag den 28de November

aabnes i Janus Jacobsens Ejendom (tidl. Brugsforeningen) et Udsalg med friskslagtet Hestekød, Spegepølse, Hakkebøf m. m.

RØ.

Alle indbydes herved til følgende Ungdomsmøder i Rø: Søndag Kl. 2 1/2 i Forsamlingshuset Mandag Kl. 3 i Kirken. Tirsdag Kl. 7 1/2 i Kirken. Onsdag Kl. 7 1/2 i Kirken. Forskellige Talere kommer.

Tyren Birk,

præmieret ved sidste Aars Dyrskue, staar til Bedækning for 5 Kr. pr. Ko.

Vestre Borregaard i Rutsker. Andr. Hansen.

Samme Sted er to 1 1/2-aars Hoppeplage til Salg eller Bytte med en 2 1/2-aars Hoppeplage.

Melodistkirkens Udsalg.

Følgende Genstande er udtrukne: Sengetæppe Nr. 384. En Steg Nr. 23. Pudevaar Nr. 30. Sofapude Nr. 69. Trillebør Nr. 80. Samtidig bringes en hjertelig Tak til alle, der har bidraget til det gode Resultat.

Taghalm,

Tagkæppe, Havre og Blandsed, samt 1 a 2 Slæder er til Salg paa Pellegaard i Rutsker.

En pæn firkantet Kakkellovn

med 2 Kogehuller og to Etager, er billig til Salg paa Aabakke pr. Klemensker.

Gudstjenester og Møder.

Søndag den 30. November. Allinge Kirke Kl. 10, Skrm. 9 1/2. St. Ols Kirke Kl. 2. Fælles Samfundsmøde i Allinge Menighedshjem Kl. 6. Mandag Ungdomsafdelingen. Tirsdag K. F. U. K. Onsdag Samfundsmøde. Torsdag K. F. U. M. Fredag og Lørdag fælles Ungdomsmøde i Allinge Menighedshjem Kl. 8.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt!

De averterende

anmodes om at indlevere deres Annoncer inden Torsdag. Smaa Avertissementer kunne dog som Regel medtages indtil Torsdag Middag.

Med næste Uge

er vi i December (Julemaaned). Vi beder de averterende møde i god Tid med deres Juleannoneer, da det vil fremme Bladets rettidige Udlevering.

En kærkommen Julegave

er altid en signeret Æske Brevpapir med Konvoluttør. Æskepost haves paa Lager i forskellige Kvaliteter og Farver. Benyt Lejligheden. Allinge Bogtrykkeri.

Vi har rigeligt af
Grove danske Hvedeklid og det gamle
 Mærke af **Glutenfoder** til Malkekøerne i
Fri Handel.

Til Ombytning for leveret Brødkorn har vi
Soyaskraa, valsede Soyakager, Byg og
Majs samt grove danske **Hvedeklid**, som sæl-
 ges til de fastsatte Priser.
Nordlandets Handelshus.

Nörresundby Gödningskalk
 af sædvanlig prima Kvalitet ventes i November Maaned. Vi har et Parti
 heraf til Salg og beder om Bestillinger.
Nordlandets Handelshus.

18 pCt. Superfosfat,
20 pCt. Kalisalt, Ægte Chili-Salpeter,
Norges-Salpeter
 til Foraaret 1920. — Det er rigtigt at gøre Bestilling heraf snarest i
Nordlandets Handelshus.

Bornholms Margarinefabriks

VEGETABIL

MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Selskabelig Forening.
(Allinge Teater)
 Tirsdag den 2. December Kl. 7½
 opføres af Martin Jensens Selskab:

Pigernes Alfred
 Lystspil i 4 Akter af Anker Larsen og Egill Rostrup.
 Folketeatrets store Lystspilsukces

Billetter a Kr. 1,25 som sædvanlig, og Ekstrabilletter a 50 Øre for
 nummererede Pladser faas i Boghandlen.

Vi har det største Udvalg
i Kasketter, Huer og Hatte.
 Billige Priser, Gode Kvaliteter.
 Dregehuer af imiteret Skind 3,25. Blaa Herrekasketter 2,50.
 Stofhatte 7,50.
Nordlandets Handelshus.

Galoscher er hjemkommen.
 Damegaloscher 7,00. - Herregaloscher 8,50.
Et Parti Arbejdsstøvler
 af ekstra svært Gummi 30 Kr.
Nordlandets Handelshus.

CLOËTTA'S
ALBA
Spise - Chokolader

Slagte-Neste
 købes til højeste Pris.
 Conrad Nielsen
 Telf. 103. Olsker.

Saltet amk. Laks
 125 pr. ½ kg.
Roget amk. Laks
 2 Kr. pr. ½ kg.
Prima fuldvirket Klipfisk
 1 Kr. 10 Øre.
Prima letsaltet Klipfisk
 70 og 85 Øre.
J. B. Larsen.

Prima amerikansk
Havregryn
 i løs Vægt til billig Pris.
 Nye valsede Byggryn
 anbefales.
J. B. Larsen.

Gode Pærer
 15 og 18 Øre pr. Pd. er til Salg paa
Dahlsminde
 i Olsker.

Prima
Japan-Ris
 kan endnu sælges til 75—80—90
 Øre pr. ½ kg saalænge gammel Be-
 holdning haves.
J. B. Larsen.

Overretssagf. Bojesen-Koefoed
 Sct. Mortensgade 17, Rønne, Telf. 22
 (tidli. Fuldm. ved Byfogedkontoret i
 Hasle).
 Kontordag i Allinge Mandag
 do. i Hasle hver Onsdag Fm.

Ligkister og Møbler.
 anbefales.

Klemensker Snedkerforretning
 Telf. Kl. n 13, L. Pihl.

Et Parti
Træskostøvler
 er hjemkommen og sælges billigt
 saa længe jeg kan faa dem frem
 til de Priser.
 Jeg har ogsaa nogle Par Støvler
 med Lammeskind-Strømper, som
 sælges billigt.
M. Lunds Træskoforretning.
 Lindeplads, Allinge.

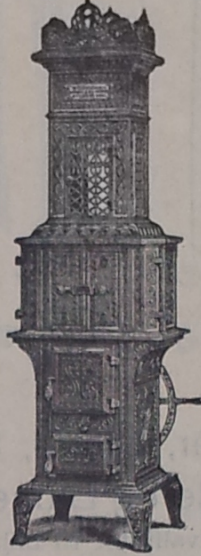
Forlang hos Deres Handlende
Viggo Glistrups
KAFFE.
 Specialitet:
Ægte Java Kaffe.

Ny Høst
 af bornholmske
Gule Kogeærter,
stor Hvidkaal,
Nye Byggryn,
 valsede og hele, alle Finheder.
 Valsede Byggryn i Pakker.
 do. Havregryn -
 De laveste Priser i
Nordlandets Handelshus

Vi har Masser af
 Staldkoste, Stuekoste, Gade-
 koste, Hestebørster, Kobørster,
 Skurebørster — og Børster af
 alle andre Slags.
 — Kvaliteten er god og Priserne
 meget lavere og billigst i
Nordlandets Handelshus

Kloverfrø, Græsfrø,
Roefrø, afsvampet Saakorn
 til Brug i Foraaret 1920 sælger vi fra det nye Selskab
Bornholms Frø og Saasæd Central.
 Alle vore Bestillere vil herefter faa Frøet afvejet og plomberet fra
 Hovedlageret og alle disse Leveringer er underkastet Statsstrøkontrollens
 selvkørende Kontrol. — Altsaa første Kvalitet og den bedste Kontrol,
 som kan bydes.
 Vi beder vore Venner om at sende os Deres Bestillinger snarest.
Nordlandets Handelshus.

Firkantede Morsø Ovne
 er lige gode for Kul, Koks, Tørv og Brænde.

Vi har 11 forskellige
 Ovne paa Lager, som
 sælges til gammel Pris,
 det vil sige, at Støbe-
 riet senere har forhøjet
 Priserne med 2 Gange
 12½ pCt.

Alle Slags Rør, Muffer,
 ildfast Sten og Ler.

Nordlandets Handelshus.

Til Vintersaison
 tilbydes

Kjoletøjer	fra 2,60
Kjolefloneller	- 2,35
Ensfarvet Flonell	- 1,35
En ekstrafin Dameserges	
2 Alen bred	15,00
Stof til Kostumer fra	10,00

Nordlandets Handelshus.

Hasle.
Til Festgaver
 anbefales mange pæne Ting. Ind-
 rammede Billeder samt Kort og Te-
 legrammer. **Legetøj** i stort Ud-
 valg.
 Fotografering og Forstørrelser
 til Julen bedes bestilt i god Tid.
 Restlager af **Tapeter** sælges med
 Rabat.
Charles Svendsen, Hasle.
 Telefon 66.

Et Parti Tændstikker
 udsælges for 20 Øre Pk.
 Allinge Kolonial- og Produktforretning

En Pige
 kan faa Plads formedelst Sygdom paa
St. Vedbygaard
 Telf. Rutsker 35.

Allinge Modebasar.
 Restlageret af Vinterhatte
 udsælges særlig billigt, deraf en Del
 til halv Pris.
Louise Larsen.

De allerbedste
Sorter sælges!
 Amerikansk Flormel
 Dansk lys Flormel
 Dansk lys Rugsigtemel
 Ægte Japan Ris
 Bedste hvidt Rismel
 Amk. Hvedegryn
 Valsede Havregryn i løs Vægt
Nordlandets Handelshus.

Hus, Villa eller mindre
 Sted ønskes til Leje
 eller til Købs her
 paa Nordlandet. Billet mrkt. „Hus
 118“ modtager Bladets Kontor.

Gode og flotte
Körepiske
 sælges i
Nordlandets Handelshus.

Billeder indrammes
 til rimelige Priser
Karl Hansen
 Olsker pr. Allinge.

Dame-Konfektion!

Stort Lager af Frakker, Ulstre, Spadseredragter, Nederdele og Bluseliv

anbefales i prima Kvaliteter til billige Priser.

J. P. Sommer.

Kraver og Muffer
i stort Udvalg.
J. P. Sommer.

Kjoletøj. = Serges.

Heluldne Kjoletøjer samt Alpacca og Silketøjer findes paa Lager i stort Farvesortiment.

Ekstra prima Serges til Kostumer, Nederdele, Kjoler og Drengetoj sælges f. T. langt under Dagspris

Trikotage

til Damer, Herrer og Børn er paa Lager i stort Udvalg

J. P. Sommer.

Gør Deres Indkøb, hvor Lageret er størst!
der findes altid noget for enhver Smag.

Det største Manufaktur-lager paa Nord-Bornholm er

Magasin du Nords Udsalg i Allinge
J. P. Sommer.

Telefon 5.

Telefon 5.

I fri Handel have:

Glutenfoder, Hvedeklid, Majs, Byg, Havre, Blandsæd.

Knækmajs, Majsskraa, Bygskraa
til Ombytning ventes,

Soyaskraa, Majs og Hvedeklid.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Nyt Malt, prima Humle.

Nye Byggryn og prima Kogeærter

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassevilkår til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Med Sejler „Kristian“ venter vi

Prima engelske Gaskoks

og med Sejler „J. P. Holm“

Store engelske Ovnkul.

Vi modtager gerne Bestillinger til Ekspedition naar Losningen er overstaaet.

Nordlandets Handelshus.

Vi venter endvidere snarest en Skibsladning med

Store engelske Dampkul

og **Prima Elswich Smedekul,**

som sælges til laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

**Allinge Kolonial-
& Produktforretning**

anbefaler

Kolonialvarer

Konserves og Frugtsafter

Værktøj, Redskaber

Køkkenudstyr, Urtepotskjulere

Kaffestel, Spisestel

Kakkelovne og Komfurer

Tagvinduer, Staldvinduer

Murgryder, Pumper, Jernrør

Brædder, Planker, Lægter

Tømmer, Cement, Tagpap

Søm og Skruer

Smøreolier, Drivremme

Remmefedt, Smørekander

Roegrebe, Roeknive, Roekurve

Børstenbindervarer

Spegesild og Kryddersild

¹/₈ og ¹/₄ Tdr.

Klipfisk, Fedt, Margarine

**Allinge Kolonial-
& Produktforretning.**

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2.

Hasle

Telefon 2.